

KÚRIA

Bfv.II.28/2014/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. június 11. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az erőszakos közöszlés büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kiskunhalasi Városi Bíróság 7.B.375/2010/46. számú ítéletét, illetőleg a Kecskeméti Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.136/2012/15. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Kiskunhalasi Városi Bíróság a 2012. március 19. napján meghozott és kihirdetett 7.B.375/2010/46. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki erőszakos közöszlés büntetében [1978. évi IV. törvény - a továbbiakban Btk. - 197. § (1) bekezdés]. Ezért őt 4 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámította. Rendelkezett a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az első fokú ítélet ellen az ügyész a börtönbüntetés tartamának felemelése végett, míg a terhelt és védője bűncselekmény hiányában történő felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Kecskeméti Törvényszék, mint másodfokú bíróság - nyilvános ülésen - a 2012. július 3. napján kihirdetett 3.Bf.136/2012/15. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítéletben megállapított tényállás a következő:
a sértett 2009. december 1. napja óta gyógyszerértári asszisztensként dolgozott a terhelt vezetése alatt működő, Áruházban található Patikában. A gyógyszerértárban a munkahelyi légkör feszült volt, az alkalmazottak nagy része, így a sértett is félt a terhelttől, aki a legkisebb szakmai hiba esetén is agresszíven fellépve, kiabálva vonta felelősségre alkalmazottait. Rendszeresen kritizálta, kioktatta őket és hangoztatta, hogy mivel ő a főnök, mindenkinek engedelmeskednie kell. Engedéllyel tartott fegyvert hordott a ruházata alatt, kései voltak, amiről a dolgozók is tudtak.

A terhelt többször kiabált a 2 gyermekét egyedül nevelő, visszahúzódó, csendes, szerény személyiségű, vallásos érületű sértettel is. Előfordult, hogy egy-egy szakmai hiba miatt lelövással fenyegette, ruházatánál fogva megrángatta, késeket mutatott neki. Emiatt a sértett nem érezte jól magát a munkahelyén, de szüksége volt a munkájára, keresetére, így tűrte a terhelt magatartását, nem mert neki ellentmondani.

Az ügyeleti rendet a terhelt határozta meg. Ennek során 2010. június 8. napján este 20-22 óra közötti ügyeletbe maga mellé az ügyeleti szolgálatot első alkalommal ellátó sértettet osztotta be. Ügyelet alatt a hangszigetelt gyógyszerértár eladótere zárva volt, a vevőket egy nyitható ablakon keresztül szolgálták ki.

Este 21.00-21.30 óra körüli időben a terhelt az eladótértől folyosóval elválasztott, 5-6 méterre lévő irodájába hívta a sértettet, akivel az iroda ajtaját becsukatta. Először számítógépes játékot mutogatott neki, majd arra kérte, hogy masszírozza meg. A sértett arra hivatkozott, hogy nem tud masszírozni, a terhelt erőltetésére azonban megnyomkodta a vállát. A görgős széken ülő terhelt ezt követően a székkal elfordulva és a sértett mögé kerülve viszonzni kezdte a masszírozást, majd a neki háttal álló, 172 cm magas, 54 kg súlyú sértettet a vállánál fogva háttal az ölébe rántotta. Ettől a sértett megijedt, próbált a terhelt fogásából szabadulni és kérte, hogy engedje el, hagyja békén, de a 172 cm magas, 100 kg súlyú terhelt a fizikai túlerejét kihasználva mindkét kezével erősen fogta a sértett derekát, és az ölében tartotta. Ezt követően nemi vágyának engedve hátulról benyúlt a sértett rövid köpenye alá és annak ellenére, hogy a sértett azt mondta, hogy "gyógyszerész úr, én ezt nem akarom", kikapcsolta a melltartóját, majd megfogta a melleit. Közben azt mondogatta a sértettnek, hogy lazítson, engedje el magát. A rémült sértett helyzetét kilátástalannak érezve leblokkolt, nem mert fizikálisan ellenkezni, kiabálni. Tovább fokozta félelmét, amikor a

terhelt asztalán meglátott egy kést. Arra koncentrált, hogy élve hazakerüljön a gyerekeihez.

Ezután a terhelt felállt, a sértettet visszaültette a székbe, majd levetette a saját nadrágját, alsónadrágját és merev nemi szervét célzatosan a sértett szájához tolta. A sértett először elfordította a fejét és közölte, hogy "nem akarom", de miután a terhelt továbbra is a szájához nyomta a nemi szervét, nem mert ellenkezni, kinyitotta a száját és tűrte az orális aktust. Egy idő után a terhelt félbeszakította az aktust, ezután szóban ismételten tiltakozó sértettet meztelenre vetkőztette, az irodaajtót kinyitotta, majd a félelemtől lebénult sértettet a derekánál fogva megemelve átvitte az irodától kb. 6 méterre lévő laborba, ahol közösülési szándékkal rádobta egy 80 cm széles, 144 cm hosszú felületű, félig kinyitott fotelágyra, amelyről előzőleg lesöpörte a rajta lévő prospektusokat. Ezután a terhelt felső testével ráfeküdt a hanyatt fekvő sértetre, teljesen leszorítva őt a kanapéra. A terhelt súlya alatt ziháló, levegőt alig kapó sértett szóban ismét tiltakozott, hogy "nem akarom, ne csináld", és próbálta két kézzel ellökni a terheltet, aki figyelmen kívül hagyva mindezt, nemi szervével behatolt a sértett hüvelyébe, és annak ellenére, hogy a sértett többször közölte, hogy fájdalmai vannak, közösült vele. Az pontosan nem állapítható meg, hogy a terheltnél az ejakuláció bekövetkezett-e.

A behatolás a sértettnek égető fájdalommal járt, de vérzést, külsérelmi nyommal járó genitális sérülést nem okozott.

A cselekménysor közben - pontosan nem tisztázható körülmények között - a sértett derekán, az utolsó háti és az első ágyéki csigolya magasságában, a csigolyatöviseknek megfelelő helyen 2x2 cm nagyságú, piros, meleg, gyulladt, véralfutásos, bőrhiányos sérülés keletkezett, amely 8 napon belül maradandó fogyatékoság és súlyos egészségromlás hátrahagyása nélkül gyógyult.

A közösülés befejezése után a terhelt bevetetett egy esemény utáni Escapel tablettát a sértettel, majd felszólította, hogy tusoljon le és ezt követően hazaengedte. Közölte a sértettel, hogy a történeteket nem szabad senkinek elmondania.

A sértett a terhelt magatartása miatt otthagyta a munkahelyét.

A vele történeteket nem tudta egyedül feldolgozni, félt és jelenleg is fél a terhelttől, szorongásos, depresszív állapotba került, rémálmai voltak, hangulata folyamatosan feszült volt, remegett, izzadt. Mindezek miatt 2010. októberig pszichológushoz járt, szorongásoldó, hangulatjavító gyógyszereket szedett. Életvitelét megváltoztatta, gázsprayt és a lakásába riasztót vásárolt, istenhite megrendült.

A sértett az erőszakos közösülés büntette miatt magánindítványát törvényes határidőben előterjesztette.

Magánfélként nem lépett fel, polgári jogi igénnyel nem élt.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt meghatalmazott védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a), b) és c) pontjaiban meghatározott okokból.

Az indítványozó egyrészt a terhelt bűnösségének a megállapítását sérelmezte azzal, hogy a terhelt a sértettel szemben sem erőszakot, sem kvalifikált fenyegetést nem alkalmazott közvetlenül a közösülés érdekében, a sértettől ugyanakkor elvárható lett volna, hogy az akarátát a közösülés ellenében akár csak csekély mértékű védekezésben, kisebb fokú ellenállásban kifejezze, amennyiben a közösülés valóban megtörtént. Ezért a büntető anyagi jog megsértésével került sor az elítélésére.

A terhelt védője másrészt sérelmezte az arab anyanyelvű terhelttel szemben lefolytatott büntető eljárással kapcsolatban azt, hogy az ügyben eljáró valamennyi hatóság (nyomozóhatóság, az ügyészség, az első- és másodfokú bíróság) jogszabálysértően járt el akkor, amikor nem nyilatkoztatták a terheltet, hogy kívánja-e az anyanyelvét használni. Miután a terhelt elmondása szerint a bírósági tárgyalásokon többször jelezte, hogy nem érti a tárgyaláson elhangzottakat és tolmácsot kívánna igénybe venni, ezt a kérését azonban az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták, sérült az anyanyelv használatának joga. Ebből következően az eljárást olyan személy távollétében folytatták le, akinek a jelenléte kötelező.

A védő mindezek alapján elsődlegesen a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott első- és másodfokú határozatok hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan az első- és másodfokú határozatok megváltoztatását és a terheltnek az ellene emelt vád alóli felmentését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.120/2014. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta, és az ügyben hozott első- és másodfokú határozatok hatályában fenntartására tett indítványt.

A bűnösség törvénysértő megállapításával kapcsolatban azt az álláspontját fogalmazta meg, hogy az erőszakos közösülés valamennyi törvényi tényállási eleme maradéktalanul megvalósult; az adott helyszínen és körülmények közötti fizikai és pszichés állapotban megfélemlített sértett a folyamatos verbális ellenállás hangoztatásán túl - az irányadó tényállás szerint - ténylegesen fizikai ellenállást is tanúsított. Az anyanyelvhasználat jogának megsértésére alapított felülvizsgálati okkal kapcsolatban pedig úgy nyilatkozott, hogy az indítványban foglalt eljárási szabályszegés nem valósult meg. A terhelt ismerte a magyar nyelvet. Nem merült fel adat arra, hogy az anyanyelvét kívánta volna használni. Az eljárás során sem a terhelt, sem a védője részéről tolmács igénybevételenek szükségességére irányuló bejelentés nem történt.

Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria - tanácsülésen eljárva - a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn.

A védő az Legfőbb Ügyészség átiratára tett írásbeli észrevételében a felülvizsgálati indítványában foglaltakat az anyanyelvhasználat körében kifejtett sérelme tekintetében megismételte, illetve fenntartotta. Egyben indítványozta a felülvizsgálati indítvány nyilvános ülésen történő elbírálását.

III. A Kúria a 2013. évi CLXXXVI. törvény 63. §-ával 2014. január 1-jei hatálybalépéssel módosított Be. 424. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványt - kizáró rendelkezés hiányában - tanácsülésen bírálta el.

A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítvány tartalma alapján a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában meghatározott okból, valamint a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában írt további eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében hivatalból [Be. 423. § (4) és (5) bekezdés] bírálta felül.

Elöljáróban rögzíti, hogy miután a Be. 423. §-ának (2) bekezdése értelmében a rendkívüli jogorvoslati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni, a megtámadott határozat meghozatala idején hatályban volt, 1978. évi IV. törvényben (továbbiakban Btk.) foglalt büntető anyagi jogszabályok alapján döntött a felülvizsgálati indítvány tárgyában.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.

1. Miután a védő a felülvizsgálati indítványában eljárási szabálysértésként az arab anyanyelvű terhelte vonatkozásában az anyanyelv használatának jogára, illetőleg e tekintetben nyilatkozattételre történő felhívásának elmaradását, ekként a tolmács közreműködésének a hiányát sérelmezte, a Kúria először ezt vizsgálta.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja értelmében felülvizsgálati ok, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. §-a (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor. A Be. 373. §-a (1) bekezdésének II/d) pontja szerint e körbe tartozó eljárási szabálysértés, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.

A Be. 9. §-ának (1) és (2) bekezdése értelmében a büntetőeljárás nyelve a magyar. A magyar nyelv nem tudása miatt senkit nem érhet hátrány. A büntetőeljárásban mind szóban, mind írásban mindenki az anyanyelvét, törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján, az abban meghatározott körben regionális vagy nemzetiségi nyelvét, vagy - ha a magyar nyelvet nem ismeri - az általa ismertként megjelölt más nyelvet használhatja. A Be. 114. §-ának (1) bekezdése értelmében, ha nem magyar anyanyelvű személy az eljárás során az anyanyelvét - törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján, az abban meghatározott körben - regionális vagy nemzetiségi nyelvét kívánja használni, tolmácsot kell igénybe venni.

Az ismertetett törvényi rendelkezések az anyanyelv használatának jogát minden feltétel nélkül biztosítják. Jelen ügyben azonban sem a nyomozás, sem a bírósági eljárás során nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a terhelt az anyanyelvét kívánta volna használni.

A terhelt ellen folyamatban volt büntetőeljárást e körben vizsgálva a következők állapíthatók meg.

A terhelt 2010. július 1-jén az első gyanúsítotti kihallgatásakor (nyom. iratok 137. lapszáma) a személyi adatai rögzítése során egyrészt közölte, hogy arab anyanyelvű, magyar állampolgár, másrészt beszélt nyelvként a magyar nyelvet jelölte meg. Ettől kezdődően az eljárás valamennyi szakaszában a vallomásait magyar nyelven tette meg. A kihallgatásairól készült jegyzőkönyvekben, a más eljárási cselekményeknél tett nyilatkozataiban, és az egész büntetőeljárás iratanyagában nincs arra utaló adat, amely a terhelt magyar nyelvismeretét legalábbis megkérdőjelezi.

A felülvizsgálati indítványt benyújtó védő hivatkozásával szemben a tárgyalási jegyzőkönyvek nem tartalmazzak olyan terhelti bejelentést, mely szerint nem érti a tárgyaláson elhangzottakat, és tolmács kirendelését kéri.

A Kúria az iratok alapján azt is megállapította, hogy a terhelt a büntetőeljárás során mindvégig meghatalmazott védővel rendelkezett, aki a terhelt gyanúsítotti kihallgatásain, valamint a bírósági tárgyalásokon mindvégig jelen volt. A jegyzőkönyvek szerint azonban sem a nyomozás során, sem a bírósági eljárásban az addig lefolytatott eljárással kapcsolatban sem a terhelt, sem a védő nem észrevételezte a terhelt esetleges nyelvi megértési problémáját. Ezt először a terhelt új meghatalmazott védője a felülvizsgálati indítványában jelezte.

A Kúria megállapította továbbá, hogy a terhelt az iratok szerint az eljárás során - valóban - soha nem lett megnyilatkoztatva arra, hogy kívánja-e az anyanyelvét használni. A kioktatás hiánya azonban nem állapítható meg az eljárási hatóságokkal szemben, azért mert maga a terhelt az első gyanúsítotti kihallgatásán a beszélt nyelvre tett

nyilatkozatával az általa használni kívánt magyar nyelvre. Ezt követően pedig nem merült fel adat arra, hogy az eljárás olyan nyelven folyik, amelyet a terhelt nem, vagy csak korlátozottan ért. A magyar nyelvismeretét semmi és senki nem kérdőjelezte meg.

Helyesen hivatkozott a Legfőbb Ügyészség az átiratában a terhelt nyelvismeretét alátámasztandó adatként arra, hogy a terhelt - aki egyébként a rendelkezésre álló adatok szerint már 2000. év óta élettársi kapcsolatban élt Magyarországon későbbi feleségével, itt végezte el az egyetemet, gyógyszerész szakképzettséget szerzett, családot alapított - szakgyógyszerészként hosszabb ideje felelősségteljes vezető beosztást töltött be Magyarországon. Munkájának jellege megköveteli a magyar nyelv maradéktalan ismeretét, hiszen annak elengedhetetlen szakmai feltétele az érintett betegekkel való kifogástalan kommunikáció.

A Kúria ezért a védőnek az eljárási szabálysértésre alapított felülvizsgálati indítványát nem találta alaposnak.

2. A Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügyszózat határozata ellen - egyebek mellett - akkor van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

Indítványában a védő ilyen anyagi jogi szabály megsértésére hivatkozott, amikor azt állította, hogy az erőszakos közöszlés büntette tényállási elemek hiányában nem állapítható meg a terhelt terhére.

E felülvizsgálati ok konkrét vizsgálata körében a Kúria mindennek előtt arra utal, hogy a Be. 423. §-ának (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttség érvényesül. A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ez a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. A jogkérdések is kizárólag a tényállásban rögzítettek alapulvételével vizsgálhatók és dönthetők el. A kialakult bírói gyakorlat értelmében az irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a tényből tényre vont következtetéseket, valamint a tudati ténynek tekinthető történeti tényeket is, amelyek a felülvizsgálat során szintén nem bírálhatók felül.

A felülvizsgálat speciális szabályrendszeréből következően a bizonyítás módjával, a bizonyítékok mérlegelésével, újraértékelésével, és ezáltal eltérő jogkövetkeztetés levonásával, a felderítés esetleges hiányosságaival, az ítélet esetleges megalapozatlanságával kapcsolatos észrevételek a tényállás megállapításának részét képezik, ezért a felülvizsgálat körén kívül esnek.

Amikor a védő azt az ítéleti ténymegállapítást kifogásolta és iratellenesnek tartotta, hogy "...az alkalmazottak nagy része, így a sértett is félt a terhelttől. A terhelt ugyanis a legkisebb szakmai hiba esetén is agresszíven fellépve, kiabálva vonta felelősségre alkalmazottait, rendszeresen kritizálta, kioktatta őket, hangoztatta, hogy mivel ő a főnök, mindenkinek engedelmeskednie kell." (első fokú ítélet 2. oldal 5. bekezdés), valójában a tényállás megalapozatlanságát sérelmezte és a tanúvallomásokat az eljárás bíróságoktól eltérően értékelte. Erre az eltérő értékelésre alapozva állította, hogy a terhelt személyiségének negatív megítélése általános jellemzésnél többnek nem tekinthető, ezért nem értékelhető bizonyítékként a cselekményre vonatkozóan.

Amint azonban arra fentebb már utalás történt, a tényállás támadására a felülvizsgálati eljárásban nincs törvényes lehetőség, ezért e részében az indítvány a törvényben kizárt felülvizsgálati indítvány.

A Kúria - a már hivatkozott tényálláshoz kötöttség folytán - kizárólag a jogerős ítélet tényállásából kiindulva vizsgálhatta azt, hogy a terhelt bűnösségének a kimondása a terhére megállapított erőszakos közöszlés büntetében a büntető anyagi jog szabályainak a megsértésével került-e sor.

3. A Btk. 197. §-ának (1) bekezdése szerint az erőszakos közöszlés büntetét követi el, aki mást erőszakkal, avagy az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel közöszlésre kényszerít, vagy más védekezésre, illetőleg akaratnyilvánításra képtelen állapotát közöszlésre használja fel.

Az erőszak általában valamely komoly ellenállás leküzdésére szolgáló fizikai kényszer, de nem feltétlenül jelent leküzdhetetlen erőt. Elegendő a sértett életkorát, személyi adottságait tekintve a viszonylag kisebb mérvű olyan fizikai ráhatás is, amely alkalmas lehet a sértett komoly ellenállásának a leküzdésére. A sértett életkorát és a személyi adottságait figyelembe véve kell tehát abban a kérdésben állást foglalni, hogy milyen mérvű fizikai kényszer volt szükséges ahhoz, hogy a sértett ellenállása megtörhető legyen. Ebből a szempontból elemezni kell az elkövető és a sértett kapcsolatát is.

Az erőszakos közöszlés büntette esetében a törvény ún. kvalifikált fenyegetés fogalmat alkot, nevezetesen az élet vagy a testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetést kíván meg. A fenyegetésnek nem kell ellenállásra képtelenséget eredményeznie, ezért a bűncselekmény megvalósul akkor is, ha a sértett azért nem fejt ki nagyobb ellenállást, mert a helyzetét az adott körülmények között már reménytelennek látja.

Valóban a büntető anyagi jog szabályának sérelmét eredményezi, ha a terhelt bűnösségét valamely törvényi tényállási elem megvalósulása hiányában állapítják meg, jelen ügyben azonban erről nincs szó.

Az irányadó tényállás szerint a gyógyszerárban gyógyszerári asszisztensként dolgozó sértett a 2010. június 8-i eseményt megelőzően is - az alkalmazottak nagy részéhez hasonlóan - félt a terhelttől agresszív, hangos, durva, egy-egy szakmai hiba miatt lelövással fenyegető főnöki fellépése miatt. Az állására azonban anyagi okok miatt szüksége volt, ezért nem mert ellentmondani. A tényállás tartalmazza azt is, hogy amíg a 172 cm magas terhelt 100 kg súlyú volt a cselekmény elkövetésekor, az ugyanilyen magasságú sértett 54 kg testsúllyal rendelkezett. A terhelt tehát azáltal, hogy a hangos bevásárlóközpontban - Áruház - működő hangszigetelt gyógyszerárban (az este 20 órától kezdődő ügyelet alatt az eladótér zárva van, a vevőket egy nyitható ablakon keresztül szolgálják ki) hajtotta végre a cselekményét, maga teremtetette meg azt a feltételt, amelyben a sértett helyzete teljesen kilátástalanná vált, mivel akkor és azon a helyen a sértett előtt is nyilvánvalóvá vált, hogy semmiféle külső segítségre nem számíthat és a terhelt fizikai erőfölénye is jelentős. A sértett terhelttől való korábbi félelemérzete ebben a helyzetben tovább nőtt. Ezt fokozta egy kés látványa és annak a tudata, hogy a terheltnak pisztolya és kései vannak.

A terhelt emellett a sértettel szemben olyan mérvű erőszakot is alkalmazott, amely a személyi adottságait (beosztott, alárendelt, szerény, visszahúzódó típus, fele akkora testsúllyal rendelkezik, mint a terhelt) figyelembe véve elegendő volt a sértett akarátának megtörésére. A sértettnak a vállánál fogva háttal az ölébe rántása, a fizikai túlerő kihasználásával a sértett derekának két kézzel történő erős fogása és ölében tartása, a sértett levetkőztetése, más helyiségbe átvitele derekánál fogva megemelve, kanapéra dobása, a kanapén hanyatt fekvő sértett leszorítása ráfekvéssel, mind-mind az erőszak fogalomkörébe tartozó magatartás.

Amint azt a Kúria korábban már megfogalmazta, és a felülvizsgálati indítvány is helyesen utal rá, a bűncselekmény megvalósulhat akkor is, ha a sértett azért nem fejt ki nagyobb mérvű, komolyabb ellenállást, mert a helyzetét az adott körülmények között eleve reménytelennek érzi. Ebből viszont az következik, hogy a törvényi tényállás kimerítéséhez valamilyen kisebb fokú ellenállásnak ilyenkor is történnie kell.

E körben a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal - mely azt tartalmazza, hogy a sértett nem fejtett ki semmiféle, még jelentéktelen ellenállást sem, hanem tiltakozás nélkül teljesítette a terhelt kéréseit és tűrte a közösülést - a Kúria nem értett egyet, hanem az első fokú ítélet indokolásában (10. oldal 5. bekezdés) és a Legfőbb Ügyészség átiratában kifejtettet osztotta.

Az irányadó tényállás szerint a sértett a többszöri verbális ellenállás hangoztatásán túl fizikai ellenállást is tanúsított. Így: próbált a terhelt fogásából szabadulni, próbálta az orális aktus elől a fejét elfordítani, majd közvetlenül a közösülés előtt kézzel ellökni a terheltet magától.

Az adott helyszínen és körülmények között zajló események tükrében a fenti ellenállás komolysága nem kérdőjelezhető meg, hiszen amint az már megállapításra került, azért hagyott fel a sértett a védekezéssel, mert helyzetét reménytelennek látta. Az irányadó tényállás alapján tehát kétségtelen következtetés vonható arra, hogy a sértettnek nem állt szándékában a terhelttel közösülni.

Mindezekből a körülményekből pedig helyesen állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az erőszakos közösülés valamennyi törvényi tényállási eleme maradéktalanul megvalósult.

Erre tekintettel a Kúria azt állapította meg, hogy - a védő felülvizsgálati indítványában foglaltakkal szemben - a terhelt büntetőjogi felelősségre vonására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése nélkül került sor.

4. A Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontja értelmében a büntetés revíziójára csak akkor van lehetőség, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására. Miután a minősítés törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, a kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta.

A Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból lefolytatott vizsgálatra figyelemmel a Kúria azt is megállapította, hogy az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok nem követtek el a fenti törvényhely szerint értelmezhető eljárási szabálysértést.

Mindezek alapján a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott első- és másodfokú határozatot - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten, vagy a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti [Be.421. § (3) bekezdés].

Budapest, 2014. június 11.

*Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda
s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró*

A kiadmány hitelével:

*bírósági ügyintéző
NYM*